

Dz. U. 2019 poz. 1820

**Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2024 r.
poz. 94.**

U S T A W A

z dnia 30 sierpnia 2019 r.

o Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15

Kierując się dobrem osób, które jako dzieci cierpiały na skutek czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,

mając na względzie ich ból, poczucie osamotnienia oraz traumatyczne przeżycia, które oddziałują również w ich dorosłym życiu,

uwzględniając powinność uczynienia zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości,

jako wyraz przekonania, że żadne działania skierowane przeciwko wolności seksualnej i obyczajności dzieci mimo upływu lat nie mogą być chronione tajemnicą ani nie mogą ulec zapomnieniu – dla ochrony czci, praw i godności osób poszkodowanych stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania i organizację Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, zwanej dalej „Komisją”;
- 2) zasady i sposób wyjaśniania przypadków przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, o których mowa w rozdziale XXV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17), popełnionych na szkodę małoletniego poniżej lat 15;

- 3) działania mające na celu zapewnienie niezwłocznej reakcji organów państwa oraz organizacji pozarządowych, podmiotów i instytucji prowadzących działalność edukacyjną, wychowawczą, opiekuńczą, kulturalną i związaną z kulturą fizyczną, wypoczynkiem i leczeniem, a także samorządów zawodowych, kościołów oraz związków wyznaniowych, w tym kościelnych osób prawnych, zwanych dalej „organizacjami i podmiotami”, w zakresie zwalczania przestępstw, o których mowa w pkt 2, oraz działania umożliwiające pociągnięcie do odpowiedzialności ich sprawców;
- 4) sposób prowadzenia działalności prewencyjnej i edukacyjnej.

Rozdział 2

Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15

Art. 1a. Siedzibą Komisji jest m.st. Warszawa.

Art. 2. 1. Komisja prowadzi działania mające na celu wyjaśnianie przypadków przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2.

2. Do zadań Komisji należy:

- 1) wydawanie postanowień o wpisie osób w Rejestrze, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 i 1606), zwanym dalej „Rejestrem”;
- 2) badanie sposobu reagowania organów państwa, organizacji i podmiotów oraz osób fizycznych w zakresie wyjaśniania przypadków przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2, w tym ustalanie przypadków niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu ich popełnienia;
- 3) identyfikacja problemów pojawiających się w praktyce ścigania przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2.

Art. 3. 1. Komisja podejmuje działania mające na celu zapewnienie niezwłocznej reakcji organów państwa oraz organizacji i podmiotów w zakresie zwalczania przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2, a także podejmuje działania umożliwiające pociągnięcie do odpowiedzialności ich sprawców.

2. Do zadań Komisji w zakresie, o którym mowa w ust. 1, należy:

- 1) zawiadamianie właściwych organów o podejrzeniu popełnienia przestępstwa:

- a) o którym mowa w art. 1 pkt 2,
 - b) niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2, wskazanego w art. 240 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, zwanego dalej „przestępstwem niezawiadomienia”;
- 2) interwencja i wspieranie osób poszkodowanych w postępowaniach prowadzonych przed organami państwa, w tym uczestniczenie w postępowaniach karnych na prawach oskarżyciela posiłkowego;
 - 3) przekazywanie niezwłocznie władzom organizacji i podmiotów informacji o podejrzeniu:
 - a) popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2,
 - b) niezawiadomienia właściwego organu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2– celem wszczęcia odpowiedniego postępowania, w tym postępowania dyscyplinarnego;
 - 4) kierowanie do Prokuratora Generalnego wniosków o wniesienie skargi nadzwyczajnej albo kasacji od prawomocnego orzeczenia kończącego sprawę w zakresie przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2, oraz o objęcie prowadzonych postępowań szczególnym nadzorem;
 - 5) monitorowanie działań podejmowanych przez właściwe organy oraz organizacje i podmioty na podstawie wniosków i zawiadomień w sprawach przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2.

Art. 3a. Organy państwa, organizacje i podmioty, na wniosek Komisji, w zakresie niezbędnym do realizacji wykonywanych przez nią zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 2, art. 3 ust. 2 pkt 2 i 5 i art. 4 ust. 2 pkt 4, przekazują niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku Komisji, posiadane informacje lub dokumenty, chyba że ich przekazanie jest wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 3b. Organy państwa, do których Komisja wystąpiła z interwencją, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania interwencji, informują Komisję o podjętych działaniach lub zajętych

stanowisku oraz przekazują jej żądane informacje i dokumenty, chyba że zawierają one informacje niejawne. Przepis art. 24 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 3c. 1. W zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 i 2 i art. 3 ust. 2 pkt 2, Komisja ma prawo dostępu do informacji stanowiących tajemnicę zawodową:

- 1) lekarza i lekarza dentystry, o której mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2023 r. poz. 1516, 1617, 1831 i 1972);
- 2) osoby wykonującej zawód medyczny, o której mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 1545, 1675, 1692 i 1972);
- 3) pielęgniarki i położnej, o której mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2702 i 2705 oraz z 2023 r. poz. 185 i 1234);
- 4) członków samorządu zawodu farmaceuty, o której mowa w art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1850 oraz z 2023 r. poz. 1972);
- 5) osoby wykonującej czynności wynikające z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 oraz z 2023 r. poz. 1972), o której mowa w art. 50 ust. 1 tej ustawy;
- 6) psychologa, o której mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1026);
- 7) pracownika socjalnego, o której mowa w art. 119 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 i 2760).

2. W zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 i 2 i art. 3 ust. 2 pkt 2, Komisja ma prawo dostępu do:

- 1) dokumentacji medycznej, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta;
- 2) dokumentacji medycznej, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 437), oraz dokumentacji, o której mowa w art. 11 ust. 2 i 2a tej ustawy.

Art. 4. 1. Komisja prowadzi działalność prewencyjną, edukacyjną i badawczą.

2. Do zadań Komisji w zakresie, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności:

- 1) prowadzenie działań uświadamiających w zakresie problematyki wykorzystywania seksualnego małoletnich poniżej lat 15 oraz sposobów reagowania na nie;
- 2) wspieranie przedsięwzięć społecznych mających na celu promowanie właściwych postaw społecznych w zakresie zgłaszania organom ścigania przypadków wykorzystywania seksualnego małoletnich, w tym prowadzenie kampanii informacyjnych;
- 3) współdziałanie z organami państwa, stowarzyszeniami, samorządami zawodowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, ruchami obywatelskimi, innymi dobrowolnymi zrzeszeniami i fundacjami, organizacjami oraz zagranicznymi i międzynarodowymi organami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich;
- 4) prowadzenie badań zjawiska wykorzystywania seksualnego małoletnich poniżej lat 15;
- 5) opracowywanie sprawozdań, o których mowa w art. 42 ust. 1, i raportów, o których mowa w art. 43a ust. 1.

3. Zadania, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 4, mogą być wykonywane przez Komisję we współpracy ze szkołami, z uczelniami, placówkami oświatowymi i kulturalnymi, ze stowarzyszeniami, z fundacjami i innymi organizacjami pozarządowymi, a także ze środkami masowego przekazu.

Art. 4a. Do zadań Komisji należy także:

- 1) opiniowanie projektów aktów prawnych, których przedmiot dotyczy spraw należących do właściwości Komisji;
- 2) kierowanie do właściwych organów wniosków o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych, których przedmiot dotyczy spraw należących do właściwości Komisji.

Art. 5. 1. Komisja przetwarza wszelkie informacje niezbędne do realizacji jej ustawowych zadań, w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia

27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁾).

2. Komisja odmawia, w tym także organom władzy publicznej, ujawnienia danych osobowych osoby, od której uzyskała informacje, oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, a także dokumentacji zgromadzonej przez Komisję, jeżeli uzna to za niezbędne dla ochrony czci, praw i godności tych osób.

2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do:

- 1) przekazania przez Komisję zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1;
- 2) złożenia przez Komisję zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 41;
- 3) wykonania przez Komisję orzeczenia sądu lub postanowienia prokuratora zobowiązującego Komisję do przekazania informacji lub dokumentów.

3. Dokumentacja zgromadzona przez Komisję podczas wykonywania zadań, o których mowa w art. 2 i art. 3, w tym w toku postępowania wyjaśniającego, oraz postanowienia, o których mowa w art. 37 ust. 1, oraz uchwała określona w art. 36 ust. 1 nie stanowią informacji publicznej i nie podlegają udostępnieniu w trybie określonym w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Rozdział 3

Skład i tryb powoływania Komisji

Art. 6. 1. Komisja w zakresie swojej działalności jest organem niezależnym od innych organów władzy państwowej.

2. W skład Komisji wchodzi siedmiu członków, w tym:

- 1) trzech powoływanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów;
- 2) jeden powoływany przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów;
- 3) jeden powoływany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;

¹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

- 4) jeden powoływany przez Prezesa Rady Ministrów;
- 5) jeden powoływany przez Rzecznika Praw Dziecka.

3. Głosowanie w sprawie powołania członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, przeprowadza się odrębnie dla każdego z trzech powołań, przy czym jeżeli w pierwszym głosowaniu dotyczącym powołania poszczególnych członków Komisji:

- 1) kandydat na członka Komisji nie uzyskał większości 3/5 głosów albo
 - 2) zgłoszono więcej niż jednego kandydata na członka Komisji, a żaden z kandydatów nie uzyskał większości 3/5 głosów
- głosowanie przeprowadza się ponownie, przy czym Sejm Rzeczypospolitej Polskiej powołuje członka Komisji zwykłą większością głosów.

4. Jeżeli w pierwszym głosowaniu dotyczącym powołania członka Komisji, o którym mowa w ust. 2 pkt 2:

- 1) kandydat na członka Komisji nie uzyskał większości 3/5 głosów albo
 - 2) zgłoszono więcej niż jednego kandydata na członka Komisji, a żaden z kandydatów nie uzyskał większości 3/5 głosów
- głosowanie przeprowadza się ponownie, przy czym Senat Rzeczypospolitej Polskiej powołuje członka Komisji zwykłą większością głosów.

5. Powołanie oznacza nawiązanie stosunku pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

6. W skład Komisji może zostać powołana osoba, która:

- 1) ma obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie była prawomocnie skazana za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) spełnia co najmniej jedną z poniższych przesłanek:
 - a) posiada tytuł doktora habilitowanego lub tytuł profesora,
 - b) jest nauczycielem akademickim w rozumieniu art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872 i 2005),
 - c) posiada wyższe wykształcenie prawnicze, medyczne, psychologiczne lub pedagogiczne,

- d) został jej nadany order lub odznaczenie, o którym mowa odpowiednio w art. 10–18 oraz w art. 19a ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2023 r. poz. 2053);
- 5) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 342, 497, 1195 i 1872) oraz nie współpracowała z tymi organami;
- 6) cieszy się nieposzlakowaną opinią.

7. Członkiem Komisji nie może być poseł, senator, poseł do Parlamentu Europejskiego lub osoba zajmująca inne niż członek Komisji kierownicze stanowiska państwowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 624), a także radny, wójt (burmistrz, prezydent miasta), zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta), sekretarz gminy, skarbnik gminy, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, członek zarządu województwa, skarbnik województwa oraz sekretarz województwa.

8. Członkiem Komisji nie może być także osoba, która pełni funkcje społecznego współpracownika albo jest zatrudniona w biurze poselskim, senatorskim, poselsko-senatorskim lub w biurze posła do Parlamentu Europejskiego, lub osoba, która wchodzi w skład organu partii politycznej reprezentującego partię polityczną na zewnątrz oraz uprawnionego do zaciągania zobowiązań lub jest zatrudniona przez partię polityczną na podstawie umowy o pracę, lub świadczy pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej.

9. Kandydatów na członków Komisji mogą zgłaszać Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowa Rada Sądownictwa, Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, Naczelna Izba Lekarska, Krajowa Izba Psychologów oraz organizacje pozarządowe, których zadania statutowe przez okres co najmniej 2 lat obejmowały działania związane z prawami dzieci, w szczególności działania związane z ochroną praw dzieci i przeciwdziałaniem przemocy, w tym przemocy seksualnej, przy czym:

- 1) kandydatów na członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, mogą zgłaszać także Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej lub co najmniej 35 posłów;
- 2) kandydatów na członków Komisji, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą zgłaszać także Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej lub co najmniej 7 senatorów.

10. Kandydat na członka Komisji składa oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których mowa w ust. 6–8, a w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – także oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

Art. 7. Przewodniczącą Komisji wybiera spośród jej członków Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zwykłą większością głosów.

Art. 8. 1. Kadencja Komisji trwa 7 lat, licząc od dnia pierwszego jej posiedzenia.

2. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w Komisji powołuje się nowego członka na okres, jaki pozostaje do dnia upływu trwającej kadencji Komisji.

3. Pierwsze posiedzenie Komisji zwołuje Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków członkowie Komisji składają przed Sejmem Rzeczypospolitej Polskiej następujące ślubowanie:

„Ślubuję uroczyście, że przy wykonywaniu powierzonych mi obowiązków członka Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 dochowam wierności Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, będę strzec praw dziecka, kierując się przepisami prawa, dobrem dziecka i dobrem rodziny. Ślubuję, że powierzone mi obowiązki będę wypełniać bezstronnie, z najwyższą sumiennością i starannością, że będę strzec godności powierzonego mi stanowiska oraz dochowam tajemnicy prawnie chronionej.”.

Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania „Tak mi dopomóż Bóg”.

Art. 9. Przewodniczącą Komisji może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawiciela Rzecznika Praw Obywatelskich.

Art. 10. 1. Członkostwo w Komisji przed upływem kadencji Komisji wygasa z dniem:

- 1) śmierci członka Komisji;
- 2) złożenia pisemnej rezygnacji przez członka Komisji;
- 3) odwołania członka Komisji;
- 4) prawomocnego skazania członka Komisji za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

2. Wygaśnięcie członkostwa w Komisji stwierdza:

- 1) Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku członka powołanego przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku członka powołanego przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku członka powołanego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) Prezes Rady Ministrów – w przypadku członka powołanego przez Prezesa Rady Ministrów;
- 5) Rzecznik Praw Dziecka – w przypadku członka powołanego przez Rzecznika Praw Dziecka.

3. Członka Komisji odwołuje organ, który go powołał, w przypadku:

- 1) niespełniania przesłanek, o których mowa w art. 6 ust. 6–8;
- 2) gdy z powodu choroby stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków członka Komisji;
- 3) niewypełniania obowiązków nałożonych przez ustawę lub działania na szkodę osób poszkodowanych przestępstwem, o którym mowa w art. 1 pkt 2.

4. Członków Komisji powołanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków Komisji powołanych przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej odwołuje się większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby odpowiednio posłów albo senatorów.

5. Przewodniczącego Komisji odwołuje z tej funkcji Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, zwykłą większością głosów, w przypadku niewypełniania obowiązków Przewodniczącego.

Art. 11. W związku z wygaśnięciem członkostwa w Komisji na skutek upływu kadencji Komisji ustępującemu członkowi Komisji powołanemu przez Sejm

Rzeczypospolitej Polskiej, Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów albo Rzecznika Praw Dziecka odpowiednio Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Rady Ministrów albo Rzecznik Praw Dziecka może powierzyć dalsze pełnienie obowiązków do czasu powołania nowego członka Komisji, jednak nie dłużej niż przez 60 dni, licząc od dnia upływu kadencji Komisji.

Art. 12. 1. Członek Komisji nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia ani wykonywać innych zajęć o charakterze zarobkowym, w tym nie może prowadzić działalności gospodarczej, jeżeli byłoby to sprzeczne z obowiązkami członka Komisji lub podważałoby zaufanie do Komisji.

2. W przypadku gdy wykonywanie obowiązków członka Komisji wymagałoby zaprzestania wykonywania zajęć, o których mowa w ust. 1, po ich zaprzestaniu członek Komisji ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio na podstawie umowy o pracę, powołania lub mianowania albo otrzymać stanowisko równorzędne, z zachowaniem prawa do warunków pracy i płacy albo służby i uposażenia przysługujących przed objęciem stanowiska członka Komisji.

3. Pracodawca może odmówić członkowi Komisji prawa, o którym mowa w ust. 2, jeżeli w ciągu 60 dni od dnia upływu lub wygaśnięcia kadencji członek Komisji nie zgłosi na piśmie gotowości niezwłocznego podjęcia pracy albo służby, chyba że przekroczenie tego terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od członka Komisji. W terminie 7 dni od dnia zgłoszenia gotowości do niezwłocznego podjęcia pracy albo służby pracodawca jest obowiązany zapewnić członkowi Komisji warunki pracy i płacy albo służby i uposażenia, o których mowa w ust. 2.

Art. 13. 1. Przewodniczący Komisji kieruje jej pracami, reprezentuje Komisję na zewnątrz oraz wykonuje inne czynności przewidziane w ustawie oraz w regulaminie działania Komisji.

2. Komisja może, na wniosek członka Komisji, powołać ze swojego grona nie więcej niż dwóch zastępców przewodniczącego Komisji.

2a. Powołanie zastępcy przewodniczącego Komisji następuje w drodze uchwały, podjętej większością głosów w głosowaniu tajnym w obecności co najmniej pięciu członków Komisji.

2b. Zakres zadań zastępcy przewodniczącego Komisji określa przewodniczący Komisji, w drodze zarządzenia.

2c. Przepisy ust. 2 i 2a stosuje się odpowiednio do odwołania zastępcy przewodniczącego Komisji.

3. Przewodniczący Komisji może upoważnić członka Komisji do wykonywania niektórych czynności przewodniczącego Komisji.

Art. 14. Członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji.

Art. 15. Komisja określa regulamin swojego działania oraz wzory informacji i pouczeń określonych w ustawie.

Art. 16. 1. Do członków Komisji stosuje się przepisy ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z wyjątkiem art. 4 ust. 2 tej ustawy.

2. Członków Komisji w zakresie ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego traktuje się jak pracowników.

3. Płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za członków Komisji jest urząd obsługujący Komisję.

Art. 17. 1. Obsługę merytoryczną, administracyjną i biurową Komisji zapewnia Urząd Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, zwany dalej „Urzędem Komisji”.

1a. Urząd Komisji wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1, pod kierownictwem przewodniczącego Komisji.

1b. Urzędem Komisji kieruje przewodniczący Komisji przy pomocy zastępców przewodniczącego Komisji lub członka Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3, oraz dyrektora generalnego.

2. Przewodniczący Komisji może upoważnić pracowników Urzędu Komisji do działania w jego imieniu w określonych przez niego sprawach.

3. Do pracowników Urzędu Komisji stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach urzędów państwowych.

4. Komisja nadaje statut Urzędowi Komisji, który określa jego zadania i organizację.

5. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań Urzędu Komisji określa Przewodniczący Komisji w regulaminie organizacyjnym.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz stanowisk w Urzędzie Komisji, wymagane kwalifikacje oraz zasady wynagradzania, w tym stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk służbowych, z uwzględnieniem wzrostu uposażenia z tytułu wysługi lat, kierując się rangą stanowiska, zakresem wykonywanych zadań służbowych, ponoszoną odpowiedzialnością i wymaganymi kwalifikacjami.

Art. 18. Wydatki związane z funkcjonowaniem Komisji i Urzędu Komisji są pokrywane z budżetu państwa.

Art. 18a. 1. Członkowie Komisji, pracownicy Urzędu Komisji oraz osoby wykonujące pracę w Urzędzie Komisji na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innych umów cywilnoprawnych są obowiązani zachować w tajemnicy informacje, o których powzięli wiadomość w związku z czynnościami wykonywanymi na podstawie ustawy.

2. Naruszenia tajemnicy, o której mowa w ust. 1, nie stanowi złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ani udzielenie informacji lub przekazanie dokumentu w ramach wykonania obowiązku lub uprawnienia wynikającego z przepisu prawa.

Rozdział 4

Postępowanie przed Komisją

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 19. W sprawach o przestępstwa, o których mowa w art. 1 pkt 2, postępowanie przed Komisją prowadzone jest na podstawie:

- 1) zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
- 2) zgłoszenia podejrzenia popełnienia przestępstwa niezawiadomienia;
- 3) zgłoszenia monitorowania przez Komisję postępowań, o których mowa w art. 24–25a;
- 4) prawomocnego orzeczenia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania karnego ze względu na przedawnienie karalności przestępstwa.

Art. 19a. 1. Komisja wydaje postanowienia oraz podejmuje uchwały.

2. Przewodniczący Komisji wydaje zarządzenia.

3. Komisja wydaje postanowienia i podejmuje uchwały większością głosów w głosowaniu jawnym w obecności co najmniej pięciu członków Komisji, w tym przewodniczącego Komisji, a w razie jego nieobecności – członka Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3, oraz członka sprawozdawcy.

4. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego Komisji, a w razie jego nieobecności – członka Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3.

Art. 19b. 1. Postanowienia i uchwały podpisują członkowie Komisji biorący udział w głosowaniu.

2. Przy składaniu podpisu członek Komisji, który został przegłosowany, może zaznaczyć na postanowieniu lub uchwale swoje zdanie odrębne, przez umieszczenie obok swojego podpisu skrótów „v.s.” lub wyrazów „votum separatum”. Zgłaszający zdanie odrębne uzasadnia je na piśmie w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia lub podjęcia uchwały. Uzasadnienie zdania odrębnego dołącza się do akt sprawy.

Art. 19c. Jeżeli ustawa wymaga sporządzenia uzasadnienia postanowienia lub uchwały, uzasadnienie Komisja sporządza w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia lub podjęcia uchwały.

Art. 19d. Od uchwał Komisji podjętych w postępowaniu wyjaśniającym oraz w sprawach, o których mowa w art. 23, art. 23a i art. 25 ust. 1 pkt 2, odwołanie nie przysługuje.

Art. 20. Na wniosek przewodniczącego Komisji prokurator właściwej prokuratury albo prezes właściwego sądu przekazuje niezbędne dokumenty z akt sprawy lub ich kopie, a także przesyła akta albo ich kopie w całości lub w określonej części, chyba że sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego albo postępowania sądowego.

Oddział 2

Wszczęcie postępowania

Art. 21. 1. Każdy może zgłosić Komisji podejrzenie popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2, lub podejrzenie popełnienia przestępstwa niezawiadomienia.

2. Zgłoszenie może być wnoszone pisemnie lub ustnie do protokołu, a także za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. Zgłoszenie obejmuje wskazanie okoliczności zdarzenia, w tym czasu i miejsca zdarzenia, oraz osoby potencjalnego sprawcy i osoby pokrzywdzonej. W zgłoszeniu podejrzenia popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2, można również wskazać podmioty, które były zobowiązane do zgłoszenia podejrzenia popełnienia tego przestępstwa.

4. Zgłoszenie zawiera także imię, nazwisko, adres zamieszkania lub adres do korespondencji oraz podpis osoby zgłaszającej.

Oddział 3

Udział Komisji w postępowaniu przygotowawczym i sądowym

Art. 22. 1. Komisja niezwłocznie przekazuje właściwemu prokuratorowi zgłoszenie, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

2. Dokonanie zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1, jest równoznaczne z zawiadomieniem organu powołanego do ścigania przestępstw w rozumieniu art. 240 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

3. Jeżeli z treści zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1, wynika, że w sprawie wydane zostało prawomocne orzeczenie o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania ze względu na przedawnienie karalności, Komisja może odstąpić od czynności wskazanych w ust. 1 i zwrócić się bezpośrednio do właściwej prokuratury lub właściwego sądu o przekazanie sprawy Komisji wraz z aktami sprawy.

Art. 23. 1. Komisja nie przekazuje zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1, w przypadku gdy jest ono oczywiście bezzasadne.

2. Oczywiście bezzasadność zgłoszenia Komisja stwierdza w drodze uchwały, której odpis doręcza się osobie zgłaszającej z pouczeniem, że odwołanie nie przysługuje.

3. Przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 2, Komisja wyznacza ze swego składu członka sprawozdawcę, który po zapoznaniu się ze zgłoszeniem przedstawia stan sprawy pozostałym członkom Komisji.

Art. 23a. 1. Jeżeli zgłoszenie, o którym mowa w art. 21 ust. 1, nie zawiera żądań lub informacji umożliwiających nadanie mu dalszego biegu, Komisja, w drodze uchwały, pozostawia zgłoszenie bez rozpoznania z podaniem przyczyny.

2. Przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, Komisja wzywa osobę zgłaszającą do uzupełnienia zgłoszenia o żądania lub informacje umożliwiające nadanie zgłoszeniu dalszego biegu, w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia doręczenia osobie zgłaszającej wezwania do uzupełnienia braków w zgłoszeniu.

3. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 1, doręcza się osobie zgłaszającej z pouczeniem, że odwołanie nie przysługuje.

4. Nieuzupełnienie braków w wyznaczonym terminie nie wyłącza możliwości dokonania nowego zgłoszenia.

Art. 24. 1. Komisja monitoruje czynności podejmowane przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze.

2. Komisja ma prawo:

- 1) wglądu do akt postępowania przygotowawczego,
- 2) uzyskiwania informacji o toczącym się postępowaniu przygotowawczym, w tym terminach podjętych czynności

– chyba że sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego.

3. W przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub przewlekłości prowadzonego postępowania przygotowawczego Komisja zawiadamia o tym organ sprawujący nadzór nad organem prowadzącym to postępowanie.

4. Organ sprawujący nadzór nad organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze niezwłocznie zajmuje stanowisko wobec zawiadomienia i informuje Komisję o podjętych działaniach.

5. O wniesieniu do sądu aktu oskarżenia, wniosku w trybie art. 335 albo art. 336 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) o przestępstwo, o którym mowa w art. 1 pkt 2, prokurator, po uzyskaniu zgody pokrzywdzonego, zawiadamia Komisję.

Art. 25. 1. W przypadku postępowania sądowego dotyczącego przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2, Komisji przysługuje prawo do:

- 1) wglądu do akt sądowych oraz uzyskiwania informacji o prowadzonym postępowaniu;
- 2) uczestniczenia w postępowaniu na prawach oskarżyciela posiłkowego.

2. Komisja może złożyć oświadczenie o wstąpieniu do postępowania na prawach oskarżyciela posiłkowego na każdym jego etapie, aż do zakończenia przewodu sądowego w drugiej instancji.

3. Złożenie przez Komisję oświadczenia o wstąpieniu do postępowania na prawach oskarżyciela posiłkowego wymaga pisemnej zgody pokrzywdzonego złożonej Komisji. Zgoda może być udzielona także ustnie do protokołu na rozprawie głównej.

4. Zgoda, o której mowa w ust. 3, może być w każdym czasie wycofana i skutkuje utratą uprawnienia Komisji do działania na prawach oskarżyciela posiłkowego.

5. Wycofanie zgody, o której mowa w ust. 3, odnosi skutek prawny w stosunku do sądu z chwilą zawiadomienia go o tym, a w stosunku do innych uczestników postępowania – z chwilą doręczenia im tego zawiadomienia przez sąd.

6. W zakresie nieuregulowanym w ust. 3–5 do zgody pokrzywdzonego i jej cofnięcia przepisy art. 51 § 2 i 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

7. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do praw i obowiązków Komisji uczestniczącej w postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, na prawach oskarżyciela posiłkowego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego o oskarżycielu posiłkowym.

Art. 25a. Przepis art. 25 ust. 1 pkt 1 stosuje się odpowiednio do postępowań prowadzonych przez sąd rodzinny na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 oraz z 2023 r. poz. 289 i 1860) w sprawach o czyny karalne, o których mowa w art. 1 pkt 2.

Oddział 4

Postępowanie wyjaśniające

Art. 26. W przypadku wydania prawomocnego orzeczenia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania ze względu na przedawnienie karalności

przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2, prokurator albo właściwy sąd z urzędu przekazuje Komisji sprawę wraz z aktami sprawy.

Art. 27. 1. W celu zapobiegania przestępstwom, o których mowa w art. 1 pkt 2, Komisja przeprowadza postępowanie wyjaśniające w przedmiocie wpisu w Rejestrze po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania ze względu na przedawnienie karalności przestępstwa wraz z aktami sprawy.

2. O podjęciu postępowania wyjaśniającego Komisja zawiadamia osobę poszkodowaną, osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd i osobę zgłaszającą.

3. Osoba poszkodowana może do czasu zakończenia pierwszego jej wysłuchania wnieść sprzeciw co do prowadzenia przez Komisję postępowania wyjaśniającego. Sprzeciw wnosi się na piśmie lub ustnie do protokołu wysłuchania i nie wymaga uzasadnienia.

Art. 27a. 1. W toku postępowania wyjaśniającego niedające się rozstrzygnąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd.

2. Komisja w toku postępowania wyjaśniającego może dokonywać czynności także z urzędu.

3. Osoba wskazana jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd nie ma obowiązku dostarczania dowodów na swoją niekorzyść.

Art. 27b. Podstawą wydania postanowienia o wpisie w Rejestrze jest ustalenie w toku postępowania wyjaśniającego, że zachowanie osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd było choćby jednym z zachowań, o których mowa w rozdziale XXV ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, wobec małoletniego poniżej lat 15.

Art. 27c. Osoba poszkodowana i osoba wskazana jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd ma prawo przeglądać akta postępowania wyjaśniającego i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt.

Art. 27d. 1. Członek Komisji jest wyłączony z mocy samej ustawy od udziału w postępowaniu wyjaśniającym w sprawie:

- 1) w której jest osobą poszkodowaną lub osobą wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd lub pozostaje z tymi osobami w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziałuje na jego prawa lub obowiązki;
- 2) swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia albo osoby pozostającej z nim we wspólnym pożyciu;
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) jeżeli brał udział jako świadek lub biegły w prawomocnie umorzonym postępowaniu karnym z powodu przedawnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2;
- 5) jeżeli był obrońcą lub pełnomocnikiem osoby poszkodowanej lub osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd;
- 6) jeżeli brał udział w wydaniu prawomocnego orzeczenia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania karnego ze względu na przedawnienie karalności przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2.

2. Powody wyłączenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, trwają także po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

3. Komisja jest obowiązana na żądanie członka Komisji lub osoby poszkodowanej lub osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd, wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności niewymienionych w ust. 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności członka Komisji.

Art. 28. 1. Komisja wydaje postanowienie w przedmiocie wpisu w Rejestrze po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania wyjaśniającego, w tym:

- 1) akt sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd;
- 2) wysłuchania osoby poszkodowanej;
- 3) wysłuchania osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd.

2. Komisja przed wydaniem postanowienia w przedmiocie wpisu w Rejestrze może również:

- 1) wysłuchać osobę zgłaszającą;
- 2) wysłuchać inną osobę w charakterze świadka;
- 3) zasięgnąć opinii biegłego;
- 4) przeprowadzić dowód z innych materiałów, w tym dokumentów zgromadzonych w sprawie lub przedstawionych przez osoby wskazane w pkt 1 i 2 oraz ust. 1 pkt 2 i 3.

2a. Komisja wyznacza ze swojego grona członka sprawozdawcę, który po zapoznaniu się z aktami sprawy przekazanymi przez prokuratora albo właściwy sąd przedstawia Komisji stan sprawy.

2b. Czynności postępowania wyjaśniającego Komisja prowadzi w składzie co najmniej pięciu członków.

2c. Przewodniczącemu Komisji, a w razie jego nieobecności – członkowi Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3, przysługują uprawnienia przewodniczącego w postępowaniu wyjaśniającym.

2d. W przypadku przyznania przez osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd dopuszczenia się zachowania będącego podstawą do wpisu w Rejestrze Komisja może ograniczyć postępowanie wyjaśniające do wysłuchania osoby poszkodowanej i osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd, jeżeli przyznanie nie budzi żadnych wątpliwości.

3. Postępowanie jest prowadzone w siedzibie Urzędu Komisji.

4. Jeżeli osoba nie może stawić się z powodu choroby, kalectwa lub innej niedającej się pokonać przeszkody, Komisja może ją wysłuchać w miejscu jej pobytu.

4a. Na wniosek osoby poszkodowanej Komisja może ją wysłuchać w miejscu zamieszkania.

4b. Komisja może zlecić czynności, o których mowa w ust. 4 i 4a, wyznaczonemu członkowi Komisji.

4c. Komisja może w uzasadnionych przypadkach wysłuchać osobę poszkodowaną przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku albo zwrócić się o przedstawienie wyjaśnień na piśmie.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, mogą ustanowić pełnomocnika. Komisja nie ustanawia pełnomocnika z urzędu.

6. Odmowa udzielenia przez osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, odpowiedzi na pytania zadawane w toku wysłuchania, odmowa poddania się badaniu przez biegłego, a także nieobecność tych osób na wysłuchaniu pomimo prawidłowego zaproszenia nie stanowią przeszkody do wydania przez Komisję postanowienia w przedmiocie wpisu w Rejestrze, jeżeli pozostałe dowody dają do tego podstawę.

Art. 29. 1. Osoba wysłuchiwana ma prawo swobodnego wypowiedzenia się w objętej wysłuchaniem sprawie.

2. Komisja może w toku wysłuchania zadawać pytania osobie wysłuchiwanej.

3. W postępowaniu wyjaśniającym osoba wysłuchiwana, o której mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 i 3 i ust. 2 pkt 1, ma prawo do:

- 1) uchylenia się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić tę osobę lub osobę dla niej najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub narazić na wydanie postanowienia o wpisie w Rejestrze;
- 2) odmowy odpowiedzi na pytania, gdy jest ona podejrzanym albo oskarżonym o popełnienie przestępstwa pozostającego w ścisłym związku z czynem stanowiącym przedmiot postępowania albo gdy za to przestępstwo została skazana;
- 3) odmowy odpowiedzi na pytania co do okoliczności, na które rozciąga się ciężący na tej osobie obowiązek zachowania tajemnicy ustawowo chronionej;
- 4) odmowy odpowiedzi na pytania, gdy jest ona osobą poszkodowaną, która wniosła sprzeciw, o którym mowa w art. 27 ust. 3.

4. O uprawnieniach wymienionych w ust. 1 i 3 osobę wysłuchiwaną informuje się przed rozpoczęciem wysłuchania.

Art. 30. 1. Komisja zaprasza na posiedzenie w celu wysłuchania osobę zgłaszającą, osobę poszkodowaną oraz osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd nie później niż w terminie 7 dni od dnia planowanego wysłuchania.

2. Komisja może wezwać na posiedzenie w celu wysłuchania inne osoby w charakterze świadka lub biegłego. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. W zaproszeniu i wezwaniu, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja wskazuje imię i nazwisko oraz adres zamieszkania osoby zapraszanej albo wezwanej, a także miejsce i termin wysłuchania oraz przedmiot sprawy.

4. Osobę zgłaszającą, osobę poszkodowaną i osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd poucza się o treści przepisów art. 28 ust. 4, 5 i 6, a osobę poszkodowaną – dodatkowo o treści przepisu art. 28 ust. 4a. Pouczenia załącza się do zaproszenia na wysłuchanie.

5. Świadka i biegłego poucza się o możliwości nałożenia przez sąd grzywny za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wysłuchanie w postępowaniu wyjaśniającym, za nieuzasadnione uchylenie się od odpowiedzi lub nieuzasadnioną odmowę odpowiedzi na pytania zadawane podczas wysłuchania. Dodatkowo świadka poucza się o treści ust. 7. Pouczenia załącza się do wezwania na wysłuchanie.

6. Grzywnę za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wysłuchanie w postępowaniu wyjaśniającym albo za nieuzasadnione uchylenie się od odpowiedzi lub nieuzasadnioną odmowę odpowiedzi na pytania zadawane podczas wysłuchania nakłada na świadka lub biegłego, na wniosek Komisji, sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania świadka albo biegłego. Grzywny nie orzeka się, jeżeli świadek lub biegły nie był pouczony o okolicznościach, o których mowa w ust. 5 zdanie pierwsze.

7. W przypadku powtórnego nieusprawiedliwionego niestawiennictwa świadka na wysłuchanie w postępowaniu wyjaśniającym, na wniosek Komisji, sąd rejonowy właściwy dla miejsca zamieszkania świadka zarządza jego przymusowe sprowadzenie.

Art. 31. Komisja wysłuchuje osobę, o której mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 i 3, w obecności ustanowionego przez nią pełnomocnika, chyba że wyrazi zgodę na wysłuchanie pod nieobecność pełnomocnika.

Art. 31a. 1. Komisja może podjąć decyzję, aby na czas wysłuchania osoby zgłaszającej, osoby poszkodowanej lub świadka osoba wskazana jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd opuściła

posiedzenie, gdy jej obecność mogłaby oddziaływać krępująco na przebieg wysłuchania.

2. Zezwalając na powrót osobie wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd, przewodniczący Komisji, a w razie jego nieobecności – członek Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3, niezwłocznie informuje tę osobę o przebiegu posiedzenia w czasie jej nieobecności oraz umożliwia odniesienie się do przeprowadzonych w czasie jej nieobecności wysłuchań. Jeżeli osoba ta chce zadać pytania osobom wysłuchanym pod jej nieobecność, dalsze wysłuchanie przeprowadza się w dwóch pomieszczeniach zamkniętych połączonych obrazem i dźwiękiem.

3. Na uzasadniony wniosek osoby zgłaszającej, osoby poszkodowanej lub świadka Komisja nie zamieszcza w protokole wysłuchania danych takiej osoby dotyczących jej miejsca zamieszkania lub pracy, numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej. Dane te zamieszcza się w załączniku do protokołu, który przechowuje się w załączniku adresowym do akt postępowania wyjaśniającego, do wiadomości Komisji.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd.

5. Akta postępowania wyjaśniającego udostępnia się w sposób uniemożliwiający ujawnienie danych, o których mowa w ust. 3.

Art. 32. 1. Wysłuchania odbywają się na posiedzeniu zamkniętym.

2. Wiadomości uzyskane w toku wysłuchań stanowią tajemnicę prawnie chronioną.

Art. 33. 1. Z wysłuchania osoby sporządza się protokół. Protokół sporządza upoważniony przez przewodniczącego Komisji pracownik Urzędu Komisji.

2. Protokół podpisuje przewodniczący Komisji, a w razie jego nieobecności – członek Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3, pracownik Urzędu Komisji sporządzający protokół oraz osoba wysłuchiwana.

3. Jeżeli osoba wysłuchiwana odmawia podpisania protokołu lub nie może go podpisać, przewodniczący Komisji, a w razie jego nieobecności – członek Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3, zaznacza w protokole przyczynę braku podpisu.

4. Osoba wysłuchiwana może żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu w terminie 7 dni od dnia posiedzenia, na którym została wysłuchana. Od zarządzenia w przedmiocie sprostowania lub uzupełnienia protokołu przewodniczącego Komisji albo członka Komisji, o którym mowa w art. 13 ust. 3, który podpisał protokół, osoba wysłuchiwana może odwołać się do całego składu Komisji w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego zarządzenia.

Art. 34. Dla uzyskania wiedzy specjalistycznej Komisja może powoływać biegłych.

Art. 35. 1. W celu dokonania ustaleń w prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym Komisja może wystąpić do właściwej jednostki Policji o przeprowadzenie wskazanych czynności.

2. Policja przekazuje zgromadzone materiały Komisji niezwłocznie po przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 1.

Art. 36. 1. Komisja umarza, w drodze uchwały, postępowanie wyjaśniające w przypadku:

- 1) śmierci osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd;
- 2) gdy osoba poszkodowana wniesie sprzeciw, o którym mowa w art. 27 ust. 3.

2. Jeżeli w postępowaniu wyjaśniającym uczestniczy więcej niż jedna osoba poszkodowana, w przypadku wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, postępowanie wyjaśniające umarza się w części dotyczącej tej osoby poszkodowanej.

3. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 1, doręcza się osobie poszkodowanej a uchwały, o której mowa w ust. 1 pkt 2, również osobie wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd z pouczeniem, że odwołanie nie przysługuje. Osobę zgłaszającą powiadamia się o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

Art. 36a. 1. W razie śmierci osoby poszkodowanej w czasie postępowania wyjaśniającego prawa, które by jej przysługiwały w tym postępowaniu, może wykonywać osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wskazana przez osobę poszkodowaną, z wyłączeniem uprawnienia, o którym mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2.

2. Wskazanie przez osobę poszkodowaną osoby najbliższej następuje w drodze pisemnego oświadczenia złożonego Komisji. Pouczenie o prawie wskazania osoby najbliższej oraz o treści przepisu ust. 4 Komisja dołącza do zawiadomienia o podjęciu postępowania wyjaśniającego.

3. W razie śmierci osoby poszkodowanej w czasie postępowania wyjaśniającego Komisja zawiadamia wskazaną osobę najbliższą o przysługującym jej prawie wstąpienia do postępowania w terminie miesiąca od dnia doręczenia zawiadomienia. W razie wstąpienia osoby najbliższej do postępowania wyjaśniającego Komisja poucza ją o przysługujących uprawnieniach.

4. W przypadku gdy osoba poszkodowana nie wskazała osoby najbliższej albo osoba najbliższa nie wstąpiła do postępowania wyjaśniającego, Komisja zawiadamia prokuratora prokuratury rejonowej właściwej ze względu na miejsce siedziby Urzędu Komisji, który może wstąpić do postępowania wyjaśniającego i wykonywać prawa osoby poszkodowanej, z wyłączeniem uprawnienia, o którym mowa w art. 27 ust. 3.

Art. 37. 1. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Komisja niezwłocznie wydaje:

- 1) postanowienie o wpisie w Rejestrze;
- 2) postanowienie o odmowie wpisu w Rejestrze.

2. Komisja wydaje postanowienia, o których mowa w ust. 1, po niejawnym naradzie.

3. Postanowienie o wpisie w Rejestrze zawiera:

- 1) dane osobowe osoby poszkodowanej: imiona i nazwisko oraz nazwisko rodowe;
- 2) dane osobowe osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd: nazwisko, w tym także przybrane, imiona, nazwisko rodowe, wykonywany zawód lub pełnioną funkcję, miejsce zamieszkania, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL;
- 3) wiek osoby poszkodowanej w chwili czynu i jej płeć;
- 4) uzasadnienie zawierające zwięzły opis czynu, w tym wskazanie czasu, miejsca i okoliczności czynu.

4. Postanowienie o odmowie wpisu w Rejestrze zawiera dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3, oraz uzasadnienie wraz z podaniem przyczyn odmowy wpisu w Rejestrze i okoliczności ich uzasadniających.

5. Postanowienie o wpisie w Rejestrze albo o odmowie wpisu w Rejestrze doręcza się osobie poszkodowanej i osobie wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia odwołania.

6. Osobę zgłaszającą zawiadamia się o sposobie zakończenia postępowania wyjaśniającego.

Art. 37a. Komisja po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje postanowienie o odmowie wpisu w Rejestrze także wtedy, gdy zamieszczenie danych osobowych, o których mowa w art. 37 ust. 3 pkt 2, spowodowałoby niewspółmiernie surowe skutki dla osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd, a w stosunku do tej osoby nie zachodzi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 1 pkt 2.

Art. 38. 1. Osoba wskazana jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd może, w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia o wpisie w Rejestrze albo postanowienia o odmowie wpisu w Rejestrze w przypadku, o którym mowa w art. 37a, w zakresie ustalenia zachowania, o którym mowa w art. 27b, wnieść odwołanie do sądu okręgowego właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania w chwili wydania postanowienia.

2. Osoba poszkodowana może, w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia o odmowie wpisu w Rejestrze, wnieść odwołanie do sądu okręgowego właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania w chwili wydania postanowienia.

3. W przypadku wniesienia przez osobę poszkodowaną i osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd odwołania od postanowienia o odmowie wpisu w Rejestrze w przypadku, o którym mowa w art. 37a, odwołania od postanowienia rozpoznaje sąd okręgowy właściwy dla miejsca zamieszkania osoby poszkodowanej w chwili wydania postanowienia, a w razie jego braku – sąd okręgowy właściwy dla siedziby Komisji.

4. W przypadku kilku osób poszkodowanych w ramach tego samego postępowania wyjaśniającego odwołanie od postanowienia, o którym mowa w ust. 2, wnosi się do sądu okręgowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd w chwili wydania postanowienia.

5. W przypadku nieposiadania przez poszkodowanego lub osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd miejsca zamieszkania w Polsce, odwołanie od postanowienia o wpisie w Rejestrze lub postanowienia o odmowie wpisu w Rejestrze wnosi się do sądu okręgowego właściwego dla siedziby Komisji.

6. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, wnosi się za pośrednictwem Komisji, która niezwłocznie przekazuje odwołanie wraz z aktami postępowania wyjaśniającego do właściwego sądu. O przekazaniu odwołania zawiadamia się osobę poszkodowaną i osobę wskazaną jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd.

7. Wniesienie odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze wstrzymuje dokonanie wpisu w Rejestrze do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądu.

Art. 38a. 1. Odwołanie, o którym mowa w art. 38 ust. 1 i 2, zawiera:

- 1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowane;
- 2) imiona i nazwiska wnoszącego odwołanie, jego przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;
- 3) oznaczenie zaskarżonego postanowienia;
- 4) przytoczenie zarzutów i zwięzłe ich uzasadnienie;
- 5) powołanie w razie potrzeby nowych faktów i dowodów;
- 6) wniosek o uchylenie lub zmianę postanowienia w całości lub w części;
- 7) podpis wnoszącego odwołanie albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;
- 8) wymienienie załączników.

2. Powołując w odwołaniu, o którym mowa w art. 38 ust. 1 lub 2, nowe fakty lub dowody, należy uprawdopodobnić, że ich powołanie w postępowaniu wyjaśniającym nie było możliwe albo potrzeba ich powołania wynikła później.

3. Do odwołania, o którym mowa w art. 38 ust. 1 i 2, dołącza się załączniki w nim wymienione.

Art. 38b. 1. Stronami postępowania odwoławczego są osoba wnosząca odwołanie i Komisja.

2. Pełnomocnikiem Komisji może być również pracownik Urzędu Komisji.

Art. 38c. 1. Sąd oddala odwołanie od postanowienia w przedmiocie wpisu w Rejestrze, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

2. Sąd odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także wtedy gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania.

3. W razie uwzględnienia odwołania sąd zaskarżone postanowienie albo uchyla, albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy.

4. Po zakończeniu postępowania odwoławczego sąd niezwłocznie zwraca Komisji akta wraz z odpisem orzeczenia.

Art. 38d. Od orzeczeń sądu, o których mowa w art. 38c ust. 1–3, przysługuje skarga kasacyjna.

Art. 38e. 1. Osoba zgłaszająca, osoba poszkodowana i osoba wskazana jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd nie ponoszą kosztów postępowania wyjaśniającego.

2. Osobie zaproszonej lub osobie wezwanej przez Komisję w charakterze świadka w postępowaniu wyjaśniającym przysługuje zwrot kosztów podróży z miejsca ich zamieszkania do siedziby Urzędu Komisji, z tym że osobie wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd zwrot kosztów podróży przysługuje w razie uprawomocnienia się postanowienia, o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2, lub umorzenia postępowania wyjaśniającego w całości z przyczyn określonych w art. 36 ust. 1 pkt 2.

3. Zwrot kosztów podróży przyznaje się na wniosek osoby, o której mowa w ust. 2, złożony do protokołu lub na piśmie, w terminie 7 dni od dnia zakończenia czynności z jej udziałem. W przypadku osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd wniosek taki może być złożony na piśmie w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia, o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2, lub podjęcia uchwały o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w całości z przyczyn określonych w art. 36 ust. 1 pkt 2.

4. Wysokość kosztów podróży ustala i przyznaje ich zwrot w drodze zarządzenia przewodniczący Komisji. Od zarządzenia przysługuje odwołanie do całego składu Komisji w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego zarządzenia.

Art. 39. 1. Wpisu w Rejestrze dokonuje się po upływie terminu do wniesienia odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze, a także na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego odwołanie lub o wpisie w Rejestrze.

2. Komisja przekazuje postanowienie o wpisie w Rejestrze do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego, dokonując anonimizacji danych osoby poszkodowanej.

3. Komisja przekazuje postanowienie o dokonaniu wpisu w Rejestrze:

- 1) w terminie 14 dni od dnia upływu terminu do wniesienia odwołania od postanowienia o wpisie w Rejestrze;
- 2) niezwłocznie po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego odwołanie lub o wpisie w Rejestrze.

4. Przed przekazaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 3, Komisja ustala w bazie danych PESEL, czy osoba, w stosunku do której Komisja wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, żyje. W przypadku śmierci tej osoby po zakończeniu postępowania wyjaśniającego postanowienie o wpisie w Rejestrze pozostawia się w aktach postępowania wyjaśniającego, o czym Komisja zawiadamia osobę poszkodowaną oraz osobę zgłaszającą.

5. Jeżeli osoba wskazana jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo właściwy sąd zmarła przed wydaniem postanowienia o wpisie w Rejestrze, a Komisja powzięła informację o jej śmierci po wydaniu tego postanowienia, Komisja, w drodze uchwały, uchyla postanowienie o wpisie w Rejestrze i umarza postępowanie wyjaśniające; przepis art. 36 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 40. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do:

- 1) organizacji i przebiegu posiedzenia w postępowaniu wyjaśniającym stosuje się odpowiednio przepisy art. 206, art. 206¹, art. 210, art. 214 § 1, art. 215 i art. 219 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.²⁾);
- 2) osób wysłuchiwanym, biegłym, świadków, pełnomocników, postępowania dowodowego, terminów i doręczeń w postępowaniu wyjaśniającym stosuje się

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760.

odpowiednio przepisy części pierwszej księgi I tytułu IV działu I i V, tytułu VI działu I, III i IV ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego;

- 3) postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie dóbr osobistych i przepisy części pierwszej księgi I tytułu VI działu V rozdziału 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego;
- 4) zwrotu kosztów podróży, o których mowa w art. 38e ust. 2, oraz wynagrodzenia biegłego i zwrotu poniesionych przez niego wydatków niezbędnych do wydania opinii stosuje się odpowiednio przepisy tytułu III ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, 1532 i 1860).

Art. 41. 1. Kto zawiadamia Komisję o popełnieniu czynu zabronionego przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego poniżej lat 15 lub czynu określonego w art. 240 Kodeksu karnego, wiedząc, że czynu tego nie popełniono,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto w zgłoszeniu wniesionym do Komisji lub w postępowaniu prowadzonym przez Komisję fałszywie oskarża inną osobę o popełnienie czynu zabronionego, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 5

Sprawozdanie roczne z działalności Komisji i raport Komisji

Oddział 1

Sprawozdanie roczne z działalności Komisji i raport Komisji

Art. 42. 1. Komisja przygotowuje, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie roczne ze swojej działalności za rok poprzedni.

2. Sprawozdanie roczne z działalności Komisji zawiera w szczególności:

- 1) informację o zgłoszonych przypadkach przestępstw, o których mowa w art. 1 pkt 2, a także przypadkach przestępstw niezawiadomienia;
- 2) informację o monitorowanych przez Komisję działaniach, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 5;

- 3) informację o monitorowanych przez Komisję postępowaniach, o których mowa w art. 24–25a;
- 4) informację o postępowaniach wyjaśniających prowadzonych przez Komisję;
- 5) informację o podjętych przez Komisję działaniach prewencyjnych, edukacyjnych i badawczych;
- 6) informację o współpracy Komisji z innymi podmiotami działającymi na rzecz ochrony praw małoletnich, w szczególności działającymi na rzecz ich ochrony przed przemocą seksualną;
- 7) informację o opiniowanych przez Komisję projektach aktów prawnych;
- 8) wnioski i rekomendacje dla organów państwa oraz organizacji i podmiotów w zakresie przeciwdziałania przestępstwom wykorzystywania seksualnego, przestrzegania praw małoletnich osób poszkodowanych poniżej lat 15, odpowiedniego reagowania organów państwa, a także podejmowania działań umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców tych przestępstw.

Art. 43. Sprawozdanie roczne z działalności Komisji jest jawne i udostępnia się je publicznie.

Art. 43a. 1. Na podstawie swojej działalności Komisja opracowuje raport dotyczący zjawiska wykorzystywania seksualnego małoletnich wraz z rekomendacjami.

2. Komisja opracowuje raport, o którym mowa w ust. 1, nie rzadziej niż raz na 3 lata.

3. Raport, o którym mowa w ust. 1, jest jawny i udostępnia się go publicznie.

Oddział 2

(uchylony)

Rozdział 6

Przepisy zmieniające

Art. 45–47. (pominięte)

Rozdział 7

Przepisy dostosowujące i przepis końcowy

Art. 48. Tworzy się Państwową Komisję do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Art. 49. Pierwsze posiedzenie Komisji zwołuje Marszałek Sejmu w terminie 14 dni od dnia powołania jej członków.

Art. 50. Tworzy się Urząd Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15.

Art. 51. Pierwszy raport Komisja opracowuje i udostępnia w terminie roku od dnia powołania jej członków.

Art. 52. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia³⁾.

³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 25 września 2019 r.